

Quick scan leefstijlen Dordrecht voor invulling dagrecreatieterrein

Colofon

© Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, 10 juli 2024

Opdrachtgever Gemeente Dordrecht
Contactpersoon: Mevr. L. Suijker

Auteurs Nikolien van Isterdael
Fleur Brinkmann
Jan Jaap Thijs

Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd
www.ruimteenvrijetijd.nl

Foto's Eigen foto's

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Aanpak	4
1.3	Leefstijlen	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Context	7
2.1	Nieuwe Dordtse Biesbosch	7
2.2	Dagrecreatieterrein	7
3	Aanbod recreatiegebieden en leefstijlen inwoners	10
3.1	Aanbod recreatiegebieden en voorzieningen	10
3.2	Aantrekkelijkheid voor doelgroepen	11
3.3	Leefstijlprofiel van inwoners	18
3.4	Kansen voor ontwikkeling	20
4	Inspiratie invulling dagrecreatieterrein	23
4.1	Sfeerimpressie voor de avontuur- en stijlzoeker	24
4.2	Sfeerimpressie voor de stijl- en inzichtzoeker	27
4.3	Sfeerimpressie voor de avontuur- en plezierzoeker	30
5	Aanbevelingen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
	Bijlagen	34
	Bijlage 1: Leefstijlvinder	34
	Bijlage 2: Geraadpleegde bronnen	39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds 2019 is Dordrecht een groot natuur- en recreatiegebied rijker: de Nieuwe Dordtse Biesbosch. Het is één van de strategische groenprojecten in Nederland – ontwikkeling van een groengebied vlakbij de stad met meerdere functies. Het is een gevarieerd agrarisch, natuurlijk en recreatief gebied voor wandelaars, fietsers en ruiters.

In dit gebied ligt een dagrecreatieterrein wat tot op heden niet is ingericht. In het verleden zijn er al wel plannen geweest, maar deze zijn vanwege verschillende redenen niet uitgevoerd. Het terrein is in het bestemmingsplan aangewezen als recreatiegebied en de gemeente ontvangt regelmatig verzoeken van derden voor nadere recreatieve invullingen. Om initiatieven te kunnen beoordelen heeft de gemeente een kader nodig om een duurzame, passende doorontwikkeling in de toekomst te verzekeren.

Gemeente Dordrecht heeft Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd gevraagd een quick scan te maken die inzicht geeft in de wensen en behoeften van de inwoners van Dordrecht wat betreft hun vrijetijdsbesteding en wat dat betekent voor de inrichting van deze locatie. Dit biedt de gemeente handvatten op welke manier zij invulling kan geven aan de inrichting van dit terrein.

1.2 Aanpak

De hoofdvraag die in deze quick scan centraal staat luidt:

Welke bewoners met welke leefstijlen hebben behoefte aan méér recreatieve ruimte buiten de stedelijke contour van de gemeente Dordrecht? En wat betekent dit voor de ontwikkeling van het dagrecreatieterrein?

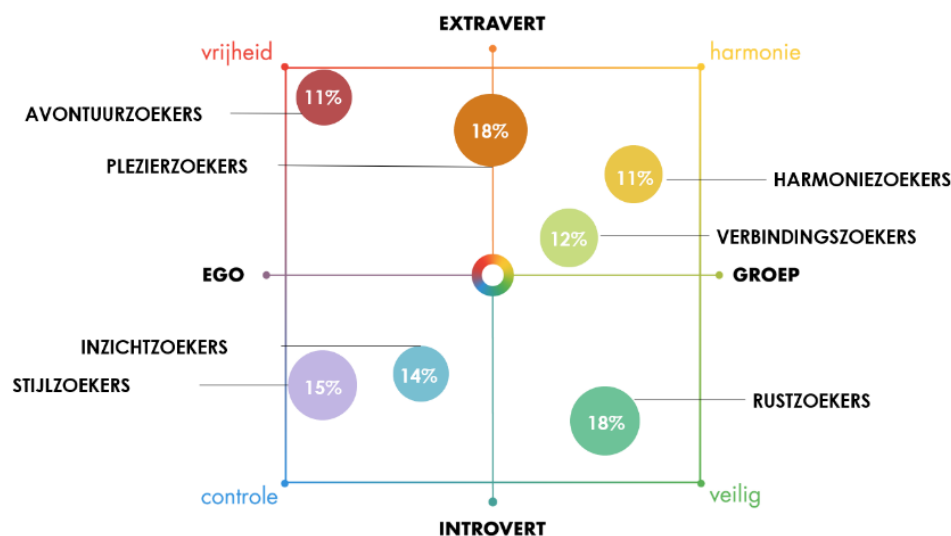
Om deze vraag te kunnen beantwoorden, hebben we aantal stappen doorlopen. Allereerst hebben we een inventarisatie gemaakt van het aanbod aan voorzieningen dat in omliggende recreatiegebieden te vinden is. Het aanbod is geanalyseerd op basis van de Leefstijlvinder (zie 1.3), zodat we inzicht krijgen welke doelgroepen het bestaande aanbod aanspreekt. Daarnaast is er een vraaganalyse gemaakt om te achterhalen welke leefstijlen/doelgroepen er in Dordrecht wonen. Dit geeft inzicht in de wensen en behoeften van de inwoners wat betreft vrijetijdsbesteding. Deze twee analyses zijn tegen elkaar afgezet om te achterhalen of er aanbod mist voor de meest voorkomende leefstijlen. Om inzicht te geven in de uitwerking van eventueel missend aanbod, hebben we sfeerimpressies gemaakt. Deze laten zien waar de leefstijlen qua vrijetijdsbesteding behoefte aan hebben.

1.3 Leefstijlen

In dit onderzoek maken we gebruik van de Leefstijlvinder, ontwikkeld door MarketResponse in opdracht van tien provincies en een aantal adviesbureaus. De leefstijlen geven inzicht in het gedrag, waarden en behoeften van recreanten en toeristen op basis van psychologische en sociologische kenmerken. De leefstijlsegmentatie onderscheidt zeven doelgroepen, ook wel leefstijlen genoemd, met allemaal een eigen vrijetijdsprofiel (zie figuur 1.1). De percentages in deze figuur hebben betrekking op het aantal Nederlandse inwoners die binnen deze leefstijl valt. De Leefstijlvinder is het uitgangspunt voor de analyse van vraag en aanbod in dit onderzoek. In bijlage 1 geven we een beschrijving van de zeven leefstijlprofielen.

Figuur 1.1 Model Leefstijlvinder, MarketResponse

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk twee geeft een korte omschrijving van het dagrecreatieterrein en enkele andere recreatiegebieden in de directe omgeving. In hoofdstuk drie gaan we in op het aanbod aan voorzieningen in deze al bestaande recreatiegebieden en welke leefstijlen deze gebieden aanspreken. In dit hoofdstuk komen ook de leefstijlen terug die de inwoners van Dordrecht hebben waar het gaat om vrijetijdsbesteding. We eindigen met een beschrijving of er aanbod mist voor de inwoners.

Om inzicht te geven in mogelijke invulling van het dagrecreatieterrein, geven we in hoofdstuk vier sfeerimpressies weer die passen bij de leefstijlen van de inwoners in Dordrecht. Dit doen we in de vorm van foto's, voorbeelden van activiteiten die deze leefstijl(en) aanspreken en voorbeelden van bestaande recreatiegebieden die het beste aansluiten.

De noord- en zuidgrenzen lopen samen met twee dijken, de oostgrens valt samen met de grenzen van landbouwpercelen en de westgrens loopt gelijk aan een nieuwe fietsroute. De bebouwing aan de zijanten van het gebied vallen niet binnen de begrenzing. In het noordoosten van het gebied ligt sinds kort een parkeerplaats met 50 plekken. In het gebied zijn, naast de fietsroute en de parkeerplaats, nog geen voorzieningen gelegen met een recreatieve functie.

Plannen voor het dagrecreatieterrein

In de afgelopen jaren zijn er diverse plannen geweest voor de inrichting van het dagrecreatieterrein. Om diverse redenen zijn die plannen niet tot uitvoering gekomen. Wel zijn er diverse verzoeken geweest voor het dagrecreatieterrein. Om die reden is er een landschapsplan opgesteld om deze verzoeken te kunnen beoordelen. Hierin worden de visie voor het gebied als volgt omschreven: *“een toekomstbestendige, multifunctionele en voor een ieder toegankelijk recreatieve inrichting van het dagrecreatieterrein. Passend in haar omgeving en bij de schaal van het landschap”*.

In deze visie zijn diverse wensen, uitgangspunten en kaders genoteerd voor het dagrecreatieterrein. Aan ons is het verzoek gedaan om die in deze quick scan niet als uitgangspunt(en) mee te nemen, omdat de vraag is welke behoefte(n) de inwoners van Dordrecht hebben, zonder deze al vooraf te hebben ingevuld met kaders en uitgangspunten.

3 Aanbod recreatiegebieden en leefstijlen inwoners

Om aanbevelingen te kunnen doen over voor welke leefstijlen het dagrecreatieterrein ontwikkeld zou kunnen worden, is er gekeken naar het aanbod en voorzieningen in drie omliggende recreatiegebieden. Voor welke leefstijlen zijn deze gebieden interessant en wat mist er nog?

3.1 Aanbod recreatiegebieden en voorzieningen

In de Nieuwe Dordtse Biesbosch zijn drie recreatieve knooppunten voorzien; een locatie in het buitengebied vanaf waar men verder het achterliggende gebied kan ontdekken. Dit betreft het knooppunt Hollandse Biesbosch, het knooppunt Sterren-Schenkel en het knooppunt bij het nieuwe dagrecreatiegebied. Er is gekozen om het aanbod in deze drie recreatieve gebieden te onderzoeken. Deze drie gebieden worden als entrees naar de buitengebieden gezien. Voor de positionering van het Dagrecreatieterrein NDB ten opzichte van de andere twee entrees hebben we ervoor gekozen het onderzoek te bespreken tot deze drie gebieden. Hierbij is het gebied bij knooppunt Sterren-Schenkel opgedeeld in twee gebieden (Sterren-Schenkel en Noorderdiepzone), omdat deze qua inrichting en identiteit iets van elkaar verschillen. Afbeelding 3.1 geeft deze gebieden weer.

Afbeelding 3.1 Kaartje met recreatiegebieden

3.2 Aantrekkelijkheid voor doelgroepen

Om in kaart te brengen voor wie het aanbod in de drie gebieden aantrekkelijk is, is gebruik gemaakt van de Leefstijlvinder (zie <http://www.leefstijlvinder.nl/>).

Wanneer wij de aantrekkelijkheid voor doelgroepen bepalen via de Leefstijlvinder, noemen wij dit 'kleuren'. Hieronder beschrijven wij welke leefstijlen met name aantrekkelijk zijn voor de omliggende gebieden: Hollandse Biesbosch, Sterren-Schenkel en de Noorderdiepzone.

Bij deze aanbodanalyse hebben we enerzijds specifiek naar iedere voorziening gekeken en bepaald welke leefstijl(en) deze aanspreekt. Daarnaast hebben we een kleuring gedaan voor het hele gebied. Hierbij hebben we gekeken naar de algehele sfeer en de beleving die het gebied geeft, zoals de paden en het landschap. In totaal hebben we 20 voorzieningen gekleurd volgens de leefstijlen. Het gaat hier enkel over de voorzieningen die een recreatieve aantrekkingskracht hebben. Dit betekent dat bijvoorbeeld voorzieningen als het herdenkingsbos 'Vlinderbos' en Hippisch centrum Dordrecht buiten beschouwing zijn gelaten, aangezien deze niet als dagrecreatie gezien worden.

Recreatiegebied Hollandse Biesbosch

Hollandse Biesbosch is het meest oostelijke knooppunt. Hier is sprake van water gerelateerde recreatie in een bosrijke omgeving. Zoals het kaartje in afbeelding 3.2 laat zien zijn er in dit gebied behoorlijk wat voorzieningen te vinden.

Zo vinden we hier:

- **Biesboschcentrum Dordrecht.** Hier vinden bezoekers informatie over het Nationale Park en worden verschillende activiteiten georganiseerd, zoals natuurexcursies en wandelingen met gids.
- **Sterrenwacht Mercurius.** Hier is een expositieruimte met informatie over sterrenkunde en weerkunde.
- **Dagrecreatieve voorzieningen.** In het gebied zijn gelegen: een golfbaan, een klimbos, een kano- en supverhuur, bootverhuur, recreatiestrand en verschillende speeltuinen. Het merendeel van deze voorzieningen is gelegen nabij het Biesboschcentrum.
- **Horeca.** Er zijn twee mogelijkheden om wat te eten of drinken in het gebied. De eerste is Brasserie Biezz, een selfservice lunchrestaurant gelegen in het Biesboschcentrum. Daarnaast is er restaurant Merwelanden, echter is deze momenteel gesloten door personeelstekorten.
- **Overnachtingsmogelijkheden.** Er zijn twee overnachtingsmogelijkheden in het gebied. Enerzijds heb je StayOkay Dordrecht, een hostel met gezamenlijke kamers, kampeerplekken en zelfstandige accommodaties in het bos. Anderzijds is er de Zuileshoeve, een kleinschalige B&B met proeflokaal erbij.
- **Verschillende wandel-, fietsroutes en kanoroutes.** In het hele gebied zijn fietsroutes te vinden en er zijn 5 gemarkeerde wandelroutes variërend van 1,5 tot 5 km.

Afbeelding 3.2 Voorzieningen Hollandse Biesbosch

De **plezierzoeker** komt hier goed aan zijn trekken; er is veel te doen, men kan samen actieve (water-)activiteiten ondernemen zoals klimmen in het Klimbos en kanovaren, er is veel reuring en bedrijvigheid in dit gebied. De horeca **Brasserie Biezz** ziet er eigentijds uit, heeft een informele sfeer en de kaart biedt laagdrempelige gerechten met vegetarische en vegan opties.

Afbeelding 3.3 Brasserie Biezz

Ook de **harmoniezoeker** is hier op zijn/haar plek; men kan hier goed samen zijn, er is voor ieder wat wils – van spelen in de speeltuin tot ontdekkingstocht in het beverbos - en de natuur is goed onderhouden met veel bankjes. In het Biesboschcentrum kunnen de kinderen laagdrempelig leren over alle dieren die leven in het gebied, en er zijn vele voorzieningen in de omgeving, van horeca tot speelplekken en bootverhuur.

Afbeelding 3.4 Speeltuin bij de zwemplas

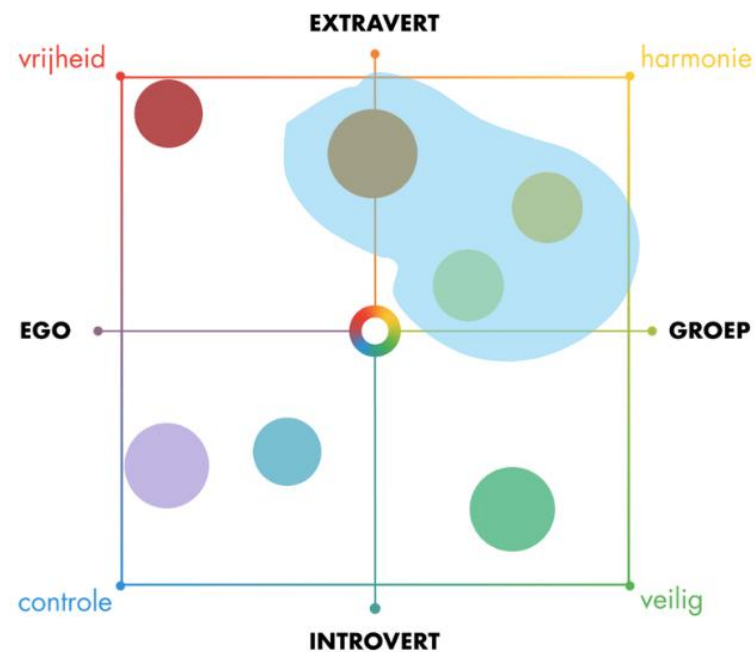
De **verbindingszoeker** wil graag genieten van de natuur, het liefst in een gemoedelijke sfeer en al wandelend via één van de gemarkeerde wandelroutes door bosgebied of open agrarisch landschap. De verbindingszoeker zal het ook naar zijn/haar zin hebben bij het Biesboschcentrum en de Sterrenwacht Mercurius – op een toegankelijke en een laagdrempelige manier zij en de kinderen verschillende dingen leren.

Afbeelding 3.5 Sterrenwacht Mercurius

Vandaar dat het gebied Hollandse Biesbosch het meest aansluit bij de voorkeuren van de **plezier**-, **harmonie**- en **verbindingszoeker**.

Figuur 3.1 Aantrekkelijkheid leefstijlen Hollandse Biesbosch

Recreatiegebied Nieuwe Dordtse Biesbosch

Zoals in hoofdstuk 2 aangegeven, is het recreatiegebied de Nieuwe Dordtse Biesbosch ontwikkeld. In het gebied liggen verschillende afzonderlijke recreatiegebieden die samen de Nieuwe Dordtse Biesbosch vormen. Het gebied Sterren-Schenkel is westelijk gelegen en omvat het gebied de Elzen. Het gebied Noorderdiepzone ligt in het noorden van het gebied. Aangezien deze gebieden van elkaar qua voorzieningen van elkaar verschillen, hebben we beide gebieden apart gekleurd.

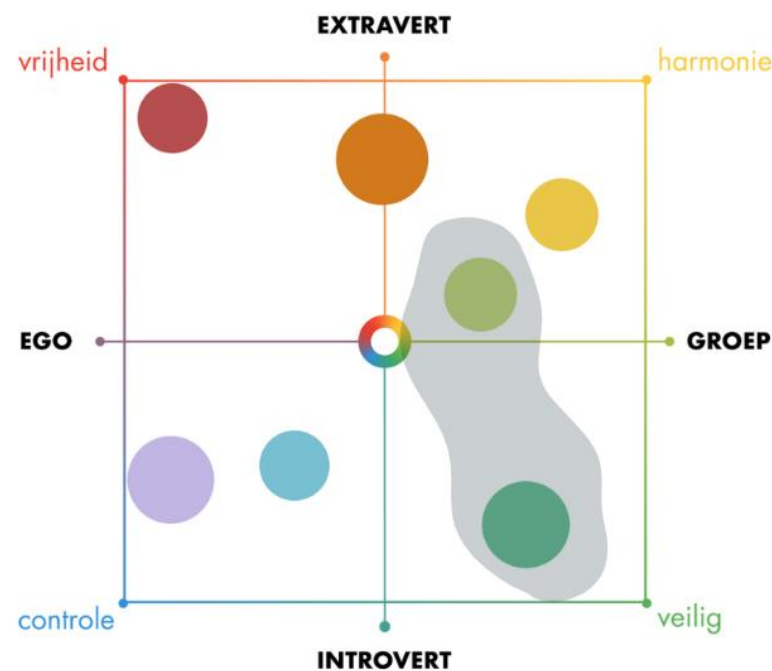
De huidige recreatie in het hele gebied is kleinschalig en vooral gericht op natuur- en cultuurbeleving. Men vindt hier o.a. de volgende voorzieningen:

- **Wandel-, fiets- en ruitersporen.** In het natuurgebied zijn zes nieuwe wandelroutes ontwikkeld. Deze zijn 2 tot 5 kilometer lang, maar doordat ze allemaal op elkaar zijn aangesloten zijn ook langere routes mogelijk. Een wat bijzondere route is het vlonderpad over volgelopen graslanden; deze loopt ook langs een vogeluitkijkpunt. Ook is er een ruiterroute over de lengte van het gebied en liggen er fiets- en wandelknooppunten.
- **Cultuurhistorische locaties.** Kenmerkend aan het gebied zijn de Bosmanmolens. Dit zijn kleine fotogenieke molens die dienen om het water in de natuurkernen verder te drijven. Ook is er natuur- en cultuurhistorisch Museum Twintighoeven met informatie over de regio, het Johannes Vis gemaal die ooit diende om het landbouwareaal te ontwateren en historisch herkenningspunt De Stoopbank.
- **Overnachtingsmogelijkheid.** Er is een herberg gevestigd met in totaal vier kamers, herberg de Kop van 't Land. Verder zijn er geen overnachtingsmogelijkheden in het natuurgebied.
- **Horecavoorzieningen.** In totaal telt het gebied drie horecavoorzieningen: een biologisch huiskamercafé, een paviljoen en een theetuin. Alle drie zijn het vrij kleinschalige voorzieningen.
- **Hondenloslooplegebied.** In het noordwesten in het gebied mogen honden loslopen, dit is het enige deelgebied waarin dit mag.

Sterren-Schenkel

Het gebied Sterren-Schenkel is westelijk gelegen, rondom sportpark Schenkel. In dit gebied liggen een aantal voorzieningen, zoals Natuurmuseum Twintighoeven, het Johannes Visgemaal, speelbos de Elzen, een hondenloslooplegebied en horecagelegenheid Paviljoen de Viersprong. Gezien het eenvoudige, rustige en natuurlijke karakter van de voorzieningen, spreekt dit gebied voornamelijk de **verbindings- en rustzoeker** aan.

Figuur 3.2 Aantrekkelijkheid leefstijlen Sterren-Schenkel

De **verbindings- en rustzoeker** vinden **Speelbos de Elzen** een fijne plek om te vertoeven met de kinderen. De verbindingszoeker is een echte natuurliefhebber en geeft dan ook de voorkeur aan een natuurlijk opgezet speelbos. Voor de rustzoeker is dit speelbos erg fijn, omdat er veel bankjes zijn die uitkijken op de spelende kinderen. Zo kunnen zij in alle rust de kinderen goed in de gaten houden en voelen ze zich veilig.

Afbeelding 3.6 Speelbos de Elzen

Beide leefstijlen houden ervan om zich meer te verdiepen in het gebied, de geschiedenis en de natuur. Voor hen allebei mag dit op een laagdrempelige manier, het hoeft allemaal niet te gek. Dit vinden zij in Natuurmuseum Twintighoeven waar de lokale natuur centraal staat. Paviljoen de Viersprong zorgt met toegankelijke kaart voor eenvoudige horeca wat aansluit bij de wensen van deze leefstijlen, en dan vooral bij de rustzoeker. Sterren-Schenkel biedt daarom qua voorzieningen een goede mix voor deze leefstijlen.

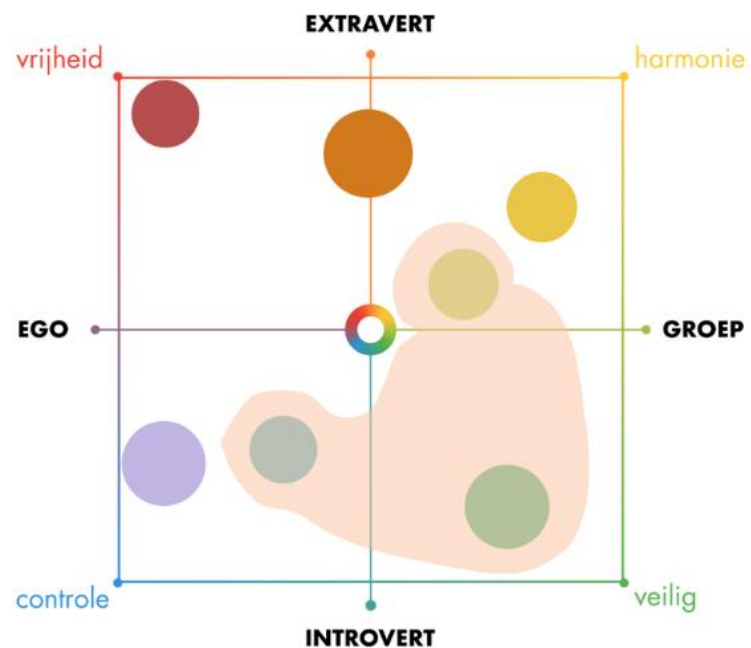
Afbeelding 3.7 Paviljoen de Viersprong

Noorderdiepzone

Ten oosten van het gebied Sterren-Schenkel vinden we de Noorderdiepzone, met de Louisa- en Cannemanspolder en de Haniaspolder. Dit gebied kenmerkt zich door nat grasland, moeras en uitgestrektheid. In dit gebied vinden we verschillende wandelroutes die via de vlonderpaden lopen, twee vogeluitzichtpunten en een kleinschalige pluktuin / horecagelegenheid. Dit gebied sluit het beste aan bij de voorkeuren van de **verbindings-, rust- en inzichtzoeker**.

Figuur 3.3 Aantrekkelijkheid leefstijlen Noorderdiepzone

Vooral de **verbindings-** en **inzichtzoeker** kunnen hun hart ophalen in dit gebied. Het type natuur – moeras-, water- en oernatuur sluit aan bij hun voorkeuren. Via vlonderpaden, half- en onverharde paadjes kunnen zij het gebied ontdekken. Beide leefstijlen houden van het spotten van vogels, waar dit gebied zich uitstekend voor leent.

Afbeelding 3.8 Impressie gebied Noorderdiepzone

Wat extra leuk is voor de **inzichtzoeker** is dat er twee wandelroutes beschikbaar zijn via een gratis app. Een audio tour neemt de wandelaar mee door het gebied en geeft zeer uitgebreide informatie over o.a. de Haniasluis en het Bolbaken.

Afbeelding 3.9 Vlonderpad

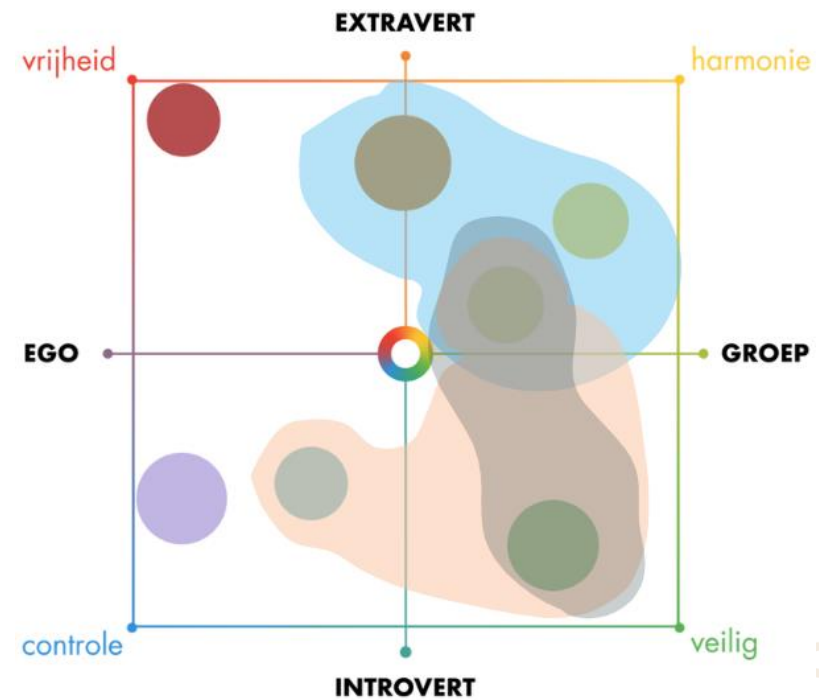

De **rustzoeker** kan in alle rust het gebied ontdekken, er zijn voldoende voorzieningen, zoals bankjes en picknicktafels, om even van het uitzicht te genieten en te kijken en luisteren naar de vogels. Aangezien het gebied erg uitgestrekt is, zullen zij ook niet snel drukte ervaren en kunnen ze hun eigen gang gaan.

Conclusie aanbodkleuring

In figuur 3.4 hebben we de kleuring van de verschillende gebieden gecombineerd. Wat opvalt is dat de meeste leefstijlen worden bediend, met uitzondering van de **avontuur-** en **stijlzoekers**.

Figuur 3.4 Aantrekkelijkheid leefstijlen drie onderzochte recreatiegebieden

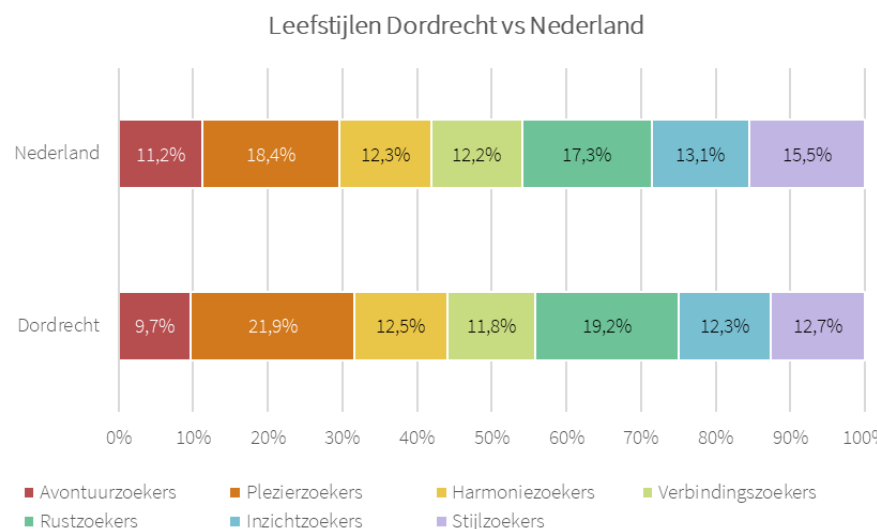

3.3 Leefstijlprofiel van inwoners

De gehele Nieuwe Dordtse Biesbosch wordt gezien als een uitloopgebied voor de inwoners van de stad Dordrecht. Maar welke leefstijl zijn deze inwoners en welke wensen hebben zij ten aanzien van recreëren?

Figuur 3.5 laat het leefstijlprofiel zien van de inwoners van Dordrecht ten opzichte van dat het profiel van het Nederlands gemiddelde. De verdeling in leefstijlen in Dordrecht lijkt op die in Nederland, maar het valt ons op dat er in Dordrecht relatief minder stijl- en avontuurzoekers wonen en juist iets meer plezier- en rustzoekers dan gemiddeld in Nederland. De verschillen zijn echter klein.

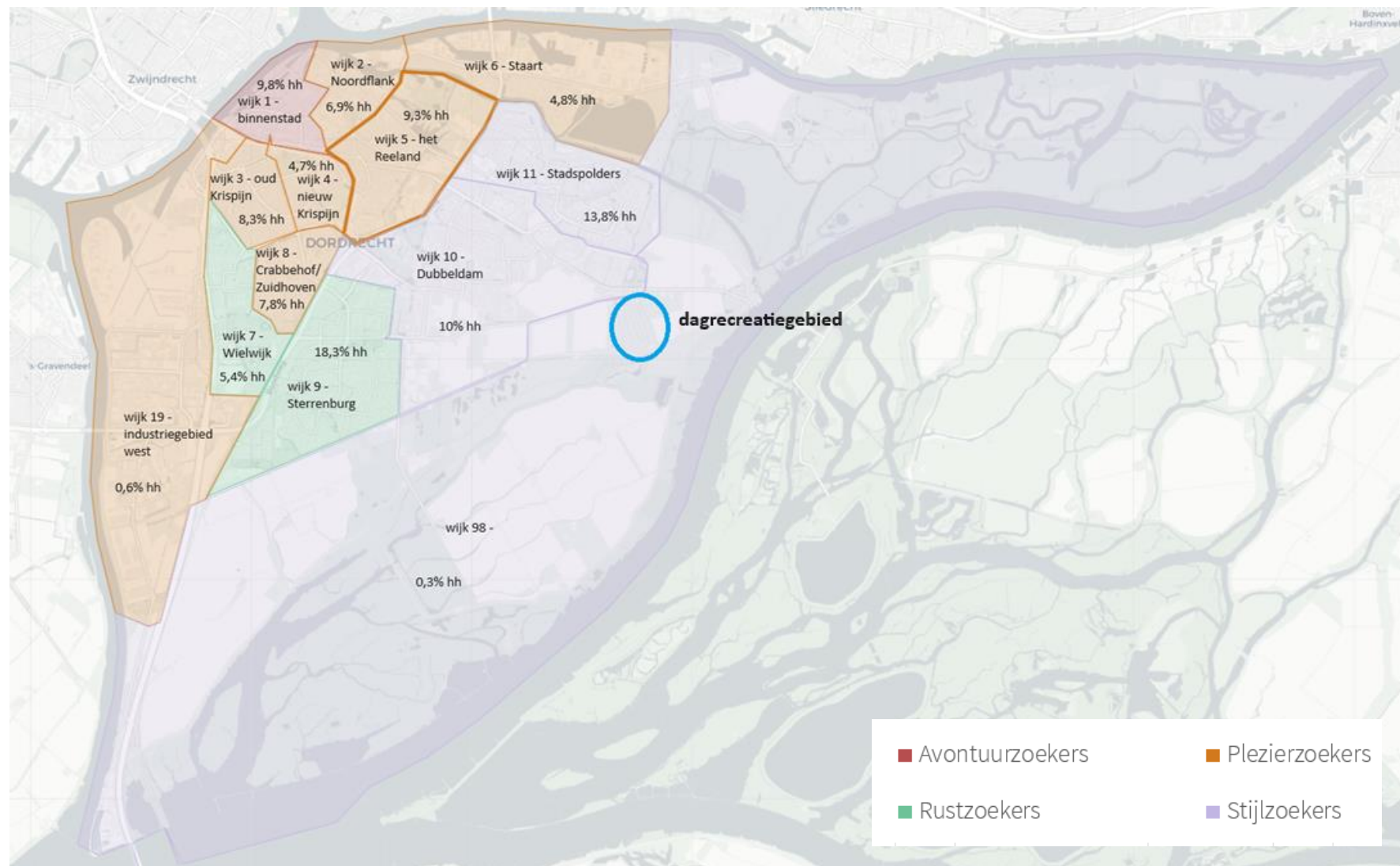
Figuur 3.5 Leefstijlprofiel Dordrecht ten opzichte van het Nederlandse gemiddeld, weergegeven in procenten

¹ Prioritair wil zeggen dat deze leefstijl het vaakst voorkomt in dit gebied, maar de andere leefstijlen zijn hier ook te vinden

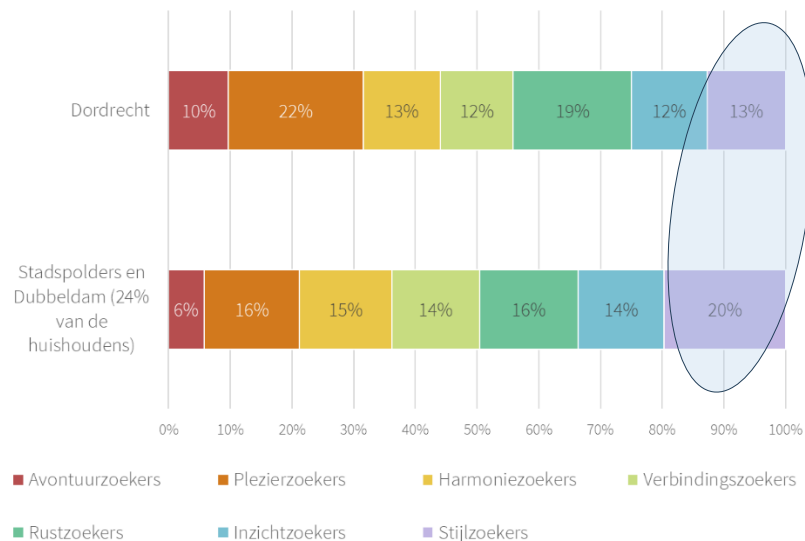
Als we iets meer inzoomen op de wijken van de stad (figuur 3.6, pagina 18), zien we dat de prioritaire doelgroep¹ in de binnenstad de avontuurzoeker is en in de wijken rondom de binnenstad de plezierzoeker. In de wijken Stadspolders en Dubbeldam, in de directe omgeving van het dagrecreatieterrein, is de stijlzoeker de prioritaire doelgroep. In de wijken samen wonen 24% van het totaal aantal huishoudens in Dordrecht, dus een relatief grote groep inwoners.

Figuur 3.6 Prioritaire doelgroepen per wijk

Als we vervolgens kijken naar de data die ten grondslag liggen aan het kaartje, dan zien we in figuur 3.7 dat de stijlzoeker inderdaad de grootste groep inwoners vormt in de omliggende wijken. Zij maken maar liefst 20% van de inwoners uit, terwijl dat in Dordrecht gemiddeld maar om 13% gaat. Ook alle andere groepen komen voor.

Figuur 3.7 Leefstijlverdeling aangrenzende wijken recreatiegebied

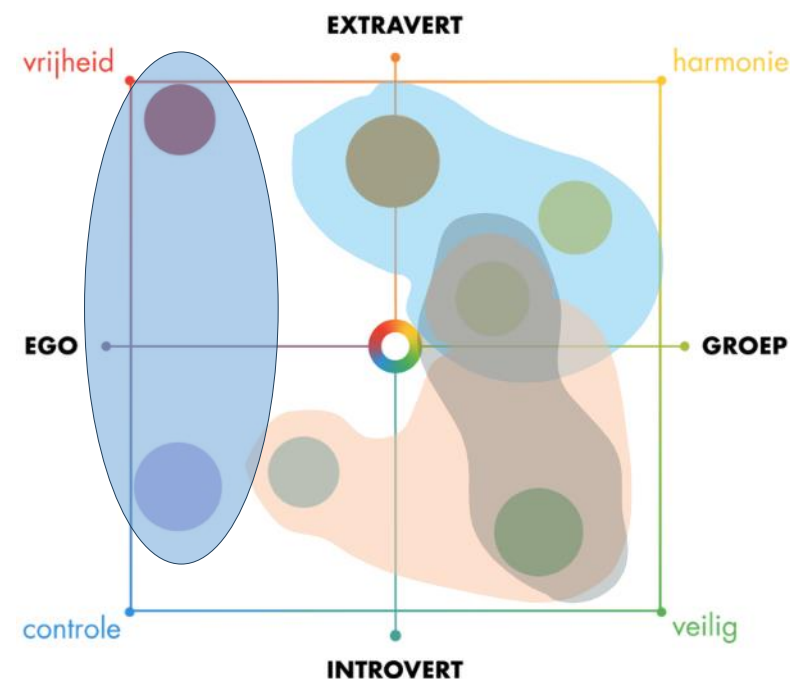
3.4 Kansen voor ontwikkeling

In deze paragraaf beantwoorden we de vraag voor welke leefstijlen er nog onvoldoende aanbod is en welke kansen er zijn voor het nog te ontwikkelen dagrecreatieterrein.

Zoals geconcludeerd in paragraaf 3.3 blijkt dat aanbod in de drie recreatiegebieden Hollandse Biesbosch, Sterren-Schenkel en Noorderdiepzone vooral de plezier-, harmonie-, verbindings-, rust- en inzichtzoeker interessant is.

Figuur 3.8 laat zien dat de **avontuur-** en **stijlzoeker** zich nauwelijks aangetrokken voelen tot deze gebieden.

Figuur 3.8 Leefstijlen waar aanbod voor mist

Het is bij de ontwikkeling van een recreatiegebied niet persé noodzakelijk om te focussen op één leefstijl. Een dagrecreatieterrein kan immers voor meerdere doelgroepen interessant zijn. Hierbij houden we in het achterhoofd dat het dagrecreatieterrein zowel als bestemming kan fungeren en als startpunt om het achterland te ontdekken.

Er zijn drie leefstijlcombinaties die hierbij als denkrichting interessant zijn: de combinatie avontuur- en stijlzoeker, stijl- en inzichtzoeker en avontuur- en plezierzoeker.

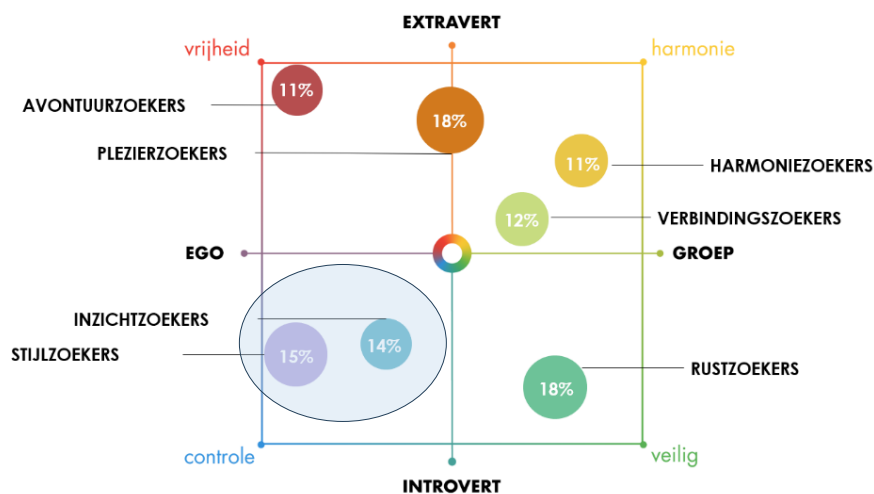
Leefstijlcombinatie avontuur- en stijlzoeker

De vraaganalyse op wijkniveau laat zien dat er in de aangrenzende wijken van het dagrecreatieterrein voornamelijk stijlzoekers wonen, terwijl deze groepen nog geen aantrekkelijk aanbod vinden in de onderzochte gebieden. Daarnaast is er in de andere recreatiegebieden ook weinig voor de avontuurzoeker te vinden, terwijl deze leefstijl wel goed vertegenwoordigd is onder de inwoners in de binnenstad. Vandaar dat we deze leefstijlcombinaties verder uitwerken in.

Leefstijlcombinatie stijl- en inzichtzoeker

Een andere interessante leefstijlcombinatie is de stijl- en inzichtzoeker. De stijlzoeker nemen we hierin mee aangezien dit de prioritaire leefstijl is in de aangrenzende wijken van het dagrecreatieterrein en zij nog maar weinig aanbod kunnen vinden. Ook de inzichtzoeker komt in deze wijken iets meer voor dan gemiddeld in Dordrecht. In de leefstijlvinder zitten deze twee leefstijlen in hetzelfde kwadrant, zoals figuur 3.9 laat zien, wat wil zeggen dat hun wensen en behoeften op redelijk wat vlakken overeenkomen.

Figuur 3.9 Model Leefstijlvinder, MarketResponse

Leefstijlcombinatie avontuur- en plezierzoeker

De laatste leefstijlcombinatie die wordt uitgewerkt is de avontuur- en plezierzoeker. De avontuurzoeker omdat deze vrij veel voorkomt in de binnenstad en hier nog weinig aanbod voor is in de onderzochte recreatiegebieden. De plezierzoeker nemen we mee omdat dit de leefstijl is die het meest voorkomt in de gemeente Dordrecht en ook veel overeenkomsten heeft met de avontuurzoeker.

DRIJF

rondvaarten - kano's - SUP's

voor gedruge genietters

4 Inspiratie invulling dagrecreatieterrein

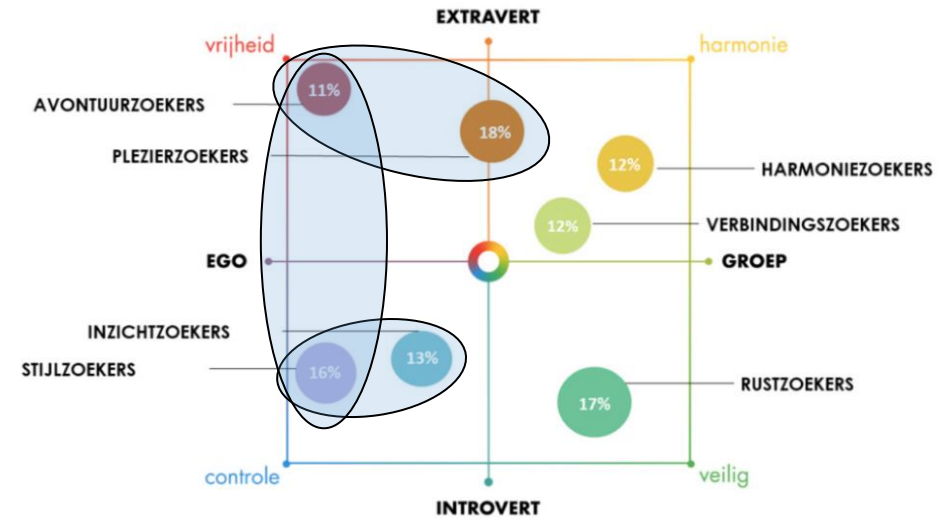
In dit hoofdstuk volgen sfeerimpressies voor de drie leefstijlcombinaties aangegeven in paragraaf 3.4: de avontuur- en stijlzoeker, de stijl- en inzichtzoeker en de avontuur- en plezierzoeker.

De impressies geven een beeld van de overeenkomsten tussen de twee gecombineerde leefstijlen. Zoals te zien is in figuur 4.1, liggen de gecombineerde leefstijlen telkens relatief dichtbij elkaar in het leefstijlmodel en hebben dus veel overeenkomsten qua voorkeuren en wensen. Punten waarop de voorkeuren compleet verschillend zijn, zijn niet meegenomen.

De combinaties leefstijlen zullen worden geïllustreerd vanuit de volgende vier thema's. Per thema worden omschrijvingen en voorbeelden gegeven.

1. Horeca: eetvoorzieningen. Het gaat om een dagrecreatieterrein, dus hotels zijn bijvoorbeeld niet meegenomen, tenzij het om de eetvoorziening in het hotel ging.
2. Landschappelijke inrichting: alles wat er in de basis aan openbare voorzieningen in het gebied staat en hoe het gebied qua natuurlijk landschap eruit ziet.
3. Routes: alle mogelijke routes voor de wandelaars, fietsers, ruiters, maar ook voor de hardlopers, trailrunners of bijvoorbeeld skeelers.
4. Activiteiten: georganiseerde activiteiten.

Figuur 4.1 De drie leefstijlcombinaties in het model

4.1 Sfeerimpressie voor de avontuur- en stijlzoeker

Leefstijlen die beide erg zelfstandig zijn, ze weten wat ze willen. Het zijn bezoekers die op zoek zijn naar exclusiviteit en vrijheid.

Horeca

- Uniek in het gevoel van luxe of exclusiviteit
- Opties en keuzevrijheid zijn belangrijk
- De beleving mag prikkelend en anders zijn. Denk aan een unieke locatie of private dining

Bestaande voorbeelden:

- [Landhuis in de Stad](#)
- [Brasserie Buitenhuis](#)
- [Dineren in een botanische tuin](#)

Landschappelijke inrichting

- Voorkeur voor omvangrijke gebieden, leg de nadruk dus ook op de omgeving
- Vrije toegankelijke natuur met weinig routes
- Geen locaties waar veel mensen samen komen, zoals picknickbankjes en rustplaatsen

Bestaande voorbeelden:

- [Obstacle parcours](#)
- [Struingebieden](#)
- [Uitkijktoren](#)

Routes

- Mag uitdagend zijn, voorkeur voor langere routes
- Niet de routes die iedereen wandelt, liever geen drukte
- Zijn in voor nieuwe of unieke vormen van route-beleving

Bestaande voorbeelden:

- [Dag etappe van langeafstandsroute](#)
- [Trailrunning](#)
- [MTB-route](#)

Activiteiten

- Ruimte voor zelfontwikkeling door kennis op te doen of een maatschappelijke bijdrage
- Actieve natuurbeleving met wat uitdaging
- Binnen activiteiten mogen exclusief en uniek zijn
- Niet té grote groepen

Bestaande voorbeelden:

- [Natuurwerkdag](#)
- [Mudrun evenement](#)
- [Kookworkshop](#)

Voorbeelden met uitleg voor de avontuur- en stijlzoeker

Horeca: Landhuis in de stad

Een horecagelegenheid die zowel de avontuur- als de stijlzoeker aantrekt is wat lastiger te vinden. Het unieke (anders dan anders karakter) wat de avontuurzoeker aan kan trekken, kan de stijlzoeker afschrikken en het formele van de stijlzoeker kan de avontuurzoeker afschrikken. Horeca moet inspelen op dat dat gezamenlijke gevoel van exclusiviteit en weg van de massa. Landhuis in de stad heeft elementen van beide. De locatie dichtbij Utrecht, hippe inrichting en culturele agenda zal de avontuurzoeker aanspreken. Het gebouw en het menu met luxere gerechten en aandacht voor lokale biologische ingrediënten dan weer de stijlzoeker.

Link: <https://landhuisindestad.nl/>

Landschappelijke inrichting: obstacle parcours

Een obstacle course zal zowel de avontuur- als stijlzoeker aanspreken. Het is een goede manier om met beperkte ruimte aan de vraag van uitdaging te voorzien. Het parcours moet dus wel uitdagend genoeg zijn voor beide leefstijlen om zich te interesseren. Helemaal positief zou het zijn als dit parcours openbaar is en de leefstijlen dus de vrijheid hebben om te gaan wanneer ze willen. Het parcours is ook duidelijk gericht op volwassenen en bevat niet te veel poespas, de fysieke uitdaging staat centraal. Het liefst met natuurlijke materialen, zeker voor de avontuurzoeker.

Link:

<http://www.jongnederlandalbergen.nl/gebouw/obstacle-parcour/>

Activiteiten: Dag etappe van Langeafstandswandeling

Het dagrecreatieterrein is te klein voor de langeafstandswandelingen, terwijl beide leefstijlen die interessant vinden. Er kan wel aangesloten worden op een route in de buurt, zoals het Waterliniep pad, die langs 'Kop van het Land' loopt. Beide leefstijlen houden ervan om zichzelf uit te dagen en te bewijzen. Deze eerste dag etappe is 12.8 kilometer lang met als eindpunt de binnenstad van Dordrecht. De totale langeafstandswandeling is 346 kilometer lang en loopt langs grote steden en knusse vestingstadjes.

Link:

<https://www.wandelnet.nl/wandelroute/830/Waterliniep-ad-etappe-21>

Activiteiten: Natuurwerkdag

De avontuur- en stijlzoeker zijn beide bovengemiddeld geïnteresseerd in maatschappelijke activiteiten. Dus activiteiten waarmee ze een bijdrage leveren. Zelfontwikkeling is voor hen heel belangrijk. Tijdens natuurwerkdagen kun je je als vrijwilliger aanmelden om een klus te doen in het groen. Dit kan van alles zijn, van afval rapen tot het snoeien van fruitboompjes. De stijlzoeker zal het actief bezig zijn waarderen evenals het feit dat deze activiteiten vaak goed georganiseerd zijn. De avontuurzoeker vindt het leuk als deze activiteit om wat creativiteit vraagt of juist wat kennis bijbrengt.

Link: <https://www.natuurwerkdag.nl/>

4.2 Sfeerimpressie voor de stijl- en inzichtzoeker

Leefstijlen die beide erg gesteld zijn op luxe, exclusiviteit en comfort. Vrije tijd is voor deze leefstijlen een moment om nuttig te besteden.

Horeca

- Inrichting mag klassiek zijn, zolang het luxe is
- Bediening is alert en beleefd, volgens de standaard van vroeger
- Aandacht voor de regio of vegetarische en biologische ingrediënten zijn een plus

Bestaande voorbeelden:

- [Buitenplaats Het Loo](#)
- [Landgoed Westerlee](#)
- [Theehuis Sprakel in het bos](#)

Landschappelijke inrichting

- Kennis opdoen over lokale flora en fauna middels een bezoekerscentrum of informatieborden
- Liever niet te georganiseerde activiteiten
- Basisvoorzieningen zijn welkom, verder mag het beperkt zijn
- Wilde dieren zijn een plus

Bestaande voorbeelden:

- [Vogeluitkijktoren](#)
- [Arboretum](#)
- [Natuurpoort](#)

Routes

- Met goede bewegwijzering en informatie onderweg
- Thema's omtrent natuur- en cultuurbeleving zijn een plus
- Smalle onverharde paden hebben de voorkeur
- Wandeling van 1 tot 2 uur

Bestaande voorbeelden:

- [Loondermolenpad](#)
- [Vlinderroute](#)
- [Boerenfietsroute](#)

Activiteiten

- Kennis opdoen over de regio
- Rustige activiteiten gericht op natuur of cultuurbeleving
- Liever niet te georganiseerd, maar goed georganiseerd en goed in orde
- Met het eigen gezelschap of in een kleine groep

Bestaande voorbeelden

- [Wildplukwandeling](#)
- [Plantenexcursie](#)
- [Bezoekerscentrum bezoeken](#)

Voorbeelden met uitleg voor de stijl- en inzichtzoeker

Horeca: Buitenplaats Het Loo

De klassieke en luxe inrichting, wildgerechten en locatie midden in de natuur spreekt zowel de inzicht- als stijlzoeker aan. Ondanks dat het een vrij groot restaurant is, voelt het door de inrichting niet massaal aan. De inzichtzoeker zal ook de koninklijke historie van het restaurant waarderen en hier de informatie over lezen. De inzichtzoeker zal vanuit hier lekker zelf de natuur ontdekken terwijl de stijlzoeker waarschijnlijk ook graag een bezoek brengt aan de wildmarkt die wordt georganiseerd. Deze lokale en authentieke ervaring vindt de stijlzoeker zeker interessant.

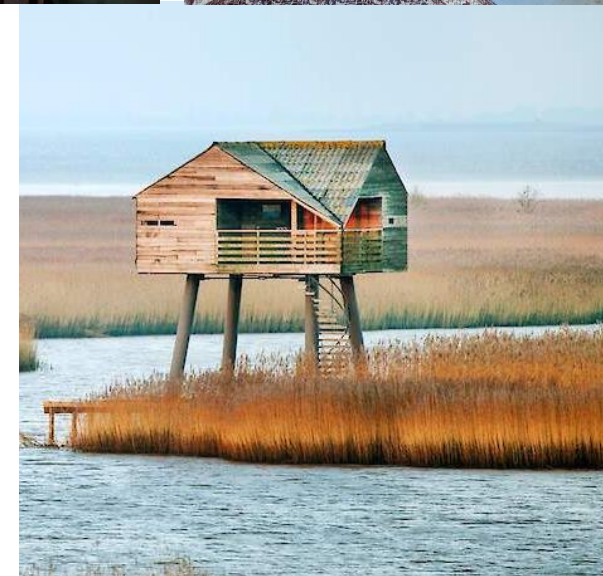
Link: <https://www.buitenplaatshetloo.nl/>

Landschappelijke inrichting: Vogeluitkijktoren

Zoals in de afbeeldingen rechts te zien kan een vogeluitkijktoren op verschillende manieren worden ingericht. De uniekere vormen met aanvullende voorzieningen (zoals verrekijkers of plaatjes met uitleg over verschillende vogels) passen het beste bij de stijl- en inzichtzoeker. Bij deze leefstijlen is enige mate van comfort wel gewenst. Een eenvoudigere vorm, denk hierbij aan een houten ladder tegen een boom aan die je naar een klein platform brengt, zou meer bij de avontuurzoeker passen.

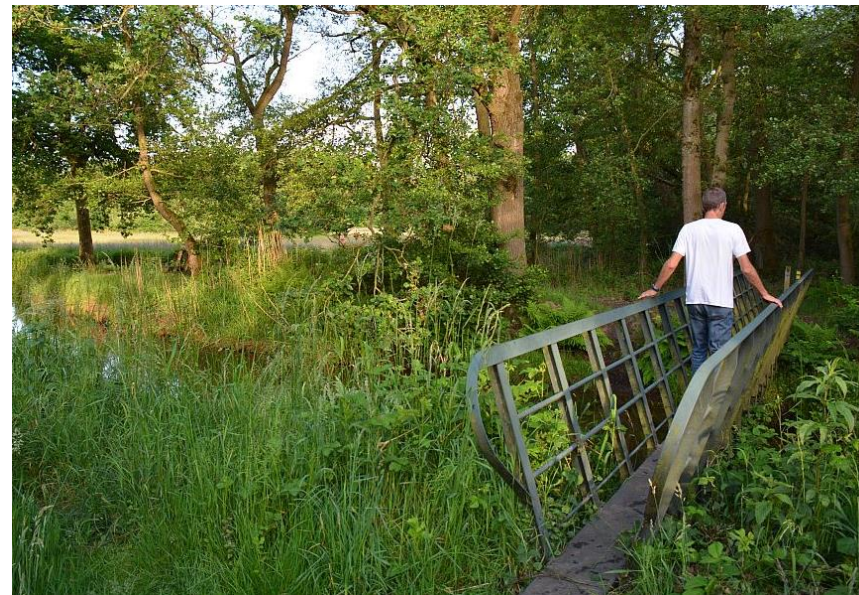
Link: <https://www.melkvee.nl/artikel/640127-vogelkijkhutten/>

Route: Loondermolenpad

Met de informatie onderweg en een gevarieerd landschap zal de inzichtzoeker waarderen dat er veel ruimte is voor natuurbeleving. De koeien die je onderweg tegenkomt staan veilig achter een hek, de inzichtzoeker kan in rust de natuur beleven. De stijlzoeker zal deze route waarderen omdat de faciliteiten goed geregeld zijn. Een parkeerplaats met horeca aan het begin en duidelijke bewegwijzering. Daarnaast is het landschap wat ruiger door het natuurlijk bos, dat waarderen zij ook. Om het voor hen nog interessanter te maken zou deze route aan kunnen sluiten op langere routes of kan de horeca wat meer luxe bieden.

Link: <https://www.myfootprints.nl/brabant/wandelen->

Activiteiten: Wildplukwandeling

Activiteiten waarbij zaken goed geregeld zijn passen bij zowel de stijl- als de inzichtzoeker. De inzichtzoeker leert graag iets tijdens een dagje uit, daarom past deze wildplukwandeling met informatie onderweg goed bij hen. De groep moet alleen niet te groot zijn. De stijlzoeker zal waarderen dat er verschillende soorten wildplukwandelingen worden gegeven en daarin dus keuze is. De wildplukwandeling uit het voorbeeld gaat in op ingrediënten van sterrenniveau, precies de exclusiviteit waar de stijlzoeker naar op zoek is.

Link: <https://casaforesta.nl/workshop/wildplukken-op-sterrenniveau-2018-11-04-5-2-2-2-2-2-2-2-2-2-2-3>

4.3 Sfeerimpressie voor de avontuur- en plezierzoeker

Leefstijlen die op zoek zijn naar een verrassende en eigentijdse beleving, van en mag het anders dan normaal. Het zijn extroverte bezoekers die graag zelf keuzes maken.

Horeca

- Verrassend of bijzonder concept, iets wat nog niet veel gedaan wordt
- Eigentijds qua interieur en gerechten
- Prikkelende locatie en inrichting
- Vlot en informeel personeel

Bestaande voorbeelden:

- [Lunchen in een kas](#)
- [Foodtrucks](#)
- [Lunchcafé de Kas van Kaat](#)

Routes

- Vrijheid en keuzemogelijkheden
- Onverharde en smalle paden
- Door een prikkelende omgeving
- De route mag wat interessante elementen of ervaringen bevatten, zoals door de modder wandelen

Bestaande voorbeelden:

- [Blotevoetenpad](#)
- [Struinroute](#)
- [Laarzenpad](#)

Landschappelijke inrichting

- Wildernis, bosrijk, begroeid
- Aanwezigheid van grote grazers
- Geen overmatige inrichting, wel landschappelijk ingepast
- Voorzieningen (zoals informatie, bewegwijzering, meubilair) zijn prettig maar niet noodzakelijk

Bestaande voorbeelden:

- [Oerrr speelnatuur](#)
- [Wilde grazers](#)
- [Oerbos](#)

Activiteiten

- Mag lekker sportief en actief
- Anders dan anders
- Activiteiten waarin ze vrijheid en keuzemogelijkheden hebben, zoals verschillende routes of optreden

Bestaande voorbeelden:

- [Openluchttheater](#)
- [Wonderfeel festival](#)
- [Royal Light Festival](#)

Voorbeelden met uitleg voor de avontuur- en plezierzoeker

Horeca: Wat de kas schaft

De gerechten in dit unieke restaurant zijn vegetarisch, lokaal en een deel van de ingrediënten komt uit de kas zelf. Zo'n uniek concept spreekt de avontuurzoeker aan, zij doen graag iets wat nog niet veel gedaan wordt. Omdat het een kas is, kun je overal naar buiten kijken en het landschap zien. Daarnaast worden er verschillende activiteiten georganiseerd, zoals yoga en een spelletjesmiddag. Dat spreekt de plezierzoeker aan, die wordt graag vermaakt en ook houdt van de bijzondere sfeer en gezellige reuring.

Link:

https://www.facebook.com/DeKasEetEnKweekplek/?locale=nl_NL en <https://hartjeutrecht.com/de-kas-eet-kweekplek/>

Landschappelijk inrichting: Oerrr speelnatuur

Dit voorbeeld uit Groningen is specifiek gekozen, omdat het hier zo natuurlijk mogelijk is gehouden en je in eerste instantie niet eens ziet dat het een speelelement is. Dit past zeker bij avontuurzoekers met kinderen, zij houden van wilde ongerepte natuur. Een traditionele speeltuin met metalen klimrekken in vrolijke kleurtjes zal minder bij hen passen. De plezierzoeker zal aan deze speeltuin waarderen dat het anders is dan anders en hun kinderen lekker vrij zijn in het spelen.

Link: <https://www.springzaad.nl/speellocaties/oerrr-speelnatuur-kardinge-natuurmonumenten/>

Routes: Blotevoetenpad

Dit blotevoetepad heeft twee routes: van 1.6 kilometer en 3.4 kilometer. Dit zijn vrij lange blote voetenpaden, maar zo'n uitdaging schrikt vooral de avontuurzoeker niet af. Zij zullen ook waarderen dat ze kunnen kiezen tussen twee routes. Voor de plezierzoeker zal dit een ultieme kans zijn om plezier te hebben en avonturen te beleven en hun zintuigen kunnen prikkelen. Het is een activiteit waarbij zij lekker gek kunnen doen met elkaar. Daarnaast past het door de vele waterrijke elementen goed bij de regio van het dagrecreatieterrein.

Link:

<https://www.visit groningen.nl/nl/locaties/420684839/het->

Activiteiten: Openluchttheater

Het openluchttheater in Luttenberg (Overijssel) wordt ook wel een bostheater genoemd: het is volledig uit natuurlijk materiaal gemaakt en je bent omringd met natuurlijk bos. Activiteiten in zulke wilde natuur met ultieme beleving van de natuur is iets wat beide leefstijlen aan zal spreken. Het programma van het theater is vrij divers, van muziekconcerten tot buitenfilms. Dit vinden ook zowel de avontuur- als de plezierzoeker interessant, ze kunnen zelf kiezen waar ze zin in hebben en wat bij hen past. Helemaal mooi zou zijn als er nog wat andere activiteiten met dezelfde sfeer waren, zoals een kampvuur.

Link: <https://amfitheaterhetlommerijk.nl/>

5 Tot slot

In dit onderzoek hebben we specifiek gekeken naar het aanbod in drie recreatiegebieden in de gemeente Dordrecht. We hebben ons tot deze drie gebieden beperkt, aangezien deze drie gebieden gaan fungeren als recreatief knooppunt; als entree voor het buitengebied.

In samenspraak met de opdrachtgever hebben we een aantal andere recreatieve gebieden niet meegenomen. Het gaat hierbij om de Merwedestrook en het nieuw te ontwikkelen Stadspark XXL. De beleving in dit Stadspark is op dit moment nog niet (volledig) uitgewerkt. Ons advies zou zijn om op een later moment, als er meer duidelijkheid is over de planning van het Stadspark, het aanbod in deze recreatiegebieden ook nog eens tegen het licht te houden. Dat zou aanleiding kunnen zijn om ontwikkelrichtingen uit dit rapport nog nader aan te scherpen.

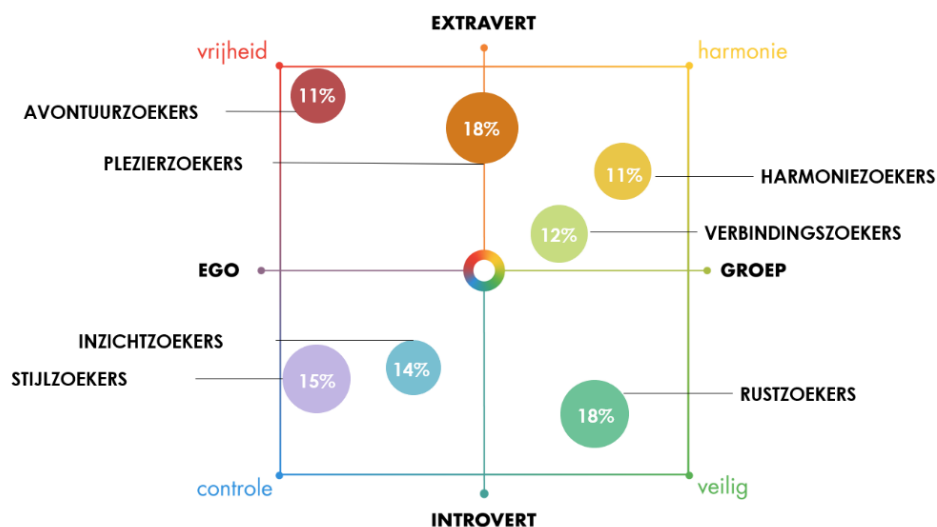
Bijlagen

Bijlage 1: Leefstijlvinder

Leefstijlvinder

In de vraag- en aanbodanalyse maken we gebruik van de Leefstijlvinder, ontwikkeld door MarketResponse in opdracht van acht provincies. De leefstijlen geven inzicht in het gedrag, waarden en behoeften van recreanten en toeristen op basis van psychologische en sociologische kenmerken. De leefstijlsegmentatie onderscheidt zeven doelgroepen, ook wel leefstijlen genoemd, met allemaal een eigen vrijetijdsprofiel. Dit zijn de zeven leefstijlen: Avontuur-, Plezier-, Harmonie-, Verbindings-, Rust-, Inzicht en Stijlzoekers. De zeven leefstijlen zijn weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur B1.1 Model Leefstijlvinder (MarketResponse, 2023)

Harmoniezoekers

Harmoniezoekers zijn hartelijke en gezellige mensen met veel interesse in anderen. Ze omschrijven zichzelf als gemoedelijk, vrolijk en zachtvaardig. In het leven hechten ze veel belang aan geborgenheid, gastvrijheid en vriendschap. Ze nemen de tijd voor het gezin, trekken er graag op uit met (of naar) familie, vrienden en kennissen en vinden een goede relatie met burens en familie heel belangrijk. Het hoeft voor hen allemaal niet zo vreemd: doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg.

Verbindingszoekers

Verbindingszoekers zijn, bovenal, geïnteresseerd in anderen. Het zijn behulpzame, evenwichtige mensen die zichzelf omschrijven als 'gewoon' en hartelijk. Voor verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Ze vinden het dan ook belangrijk om een goede relatie te onderhouden met burens en familie, met harmonie en gezelligheid. Er voor elkaar zijn, dat is toch hartstikke normaal?

Rustzoekers

Rustzoekers vinden zichzelf hele gewone mensen. Ze omschrijven zichzelf als kalm, behulpzaam, bedachtzaam en zachtvaardig. Ze houden van rust en regelmaat, en voelen zich het meest op hun gemak in hun eigen, vertrouwde omgeving. Ze vinden het fijn als ze lekker hun eigen gang kunnen gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Ze houden ervan om op hun gemak thuis te zijn, een beetje te tuinieren, te klussen en tv te kijken. Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg.

Inzichtzoekers

Inzichtzoekers zijn bedachtzame, serieuze en intelligente mensen. Ook omschrijven zij zichzelf als evenwichtig en zakelijk. Ze vinden het niet erg om alleen te zijn, want dan kunnen ze mooi hun eigen gang gaan. De rust en ruimte om hen heen die ze daardoor verkrijgen vinden ze fijn. Belangrijke waarden voor Inzichtzoekers zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust en 'doe maar gewoon'. Maar ook vrijheid om te doen wat ze willen is erg

belangrijk voor ze. Als ze niet op pad gaan naar culturele activiteiten of natuur, dan vinden ze het ook heerlijk om rustig thuis te zijn, een beetje te klussen, TV te kijken en het nieuws te volgen. Ze houden van informatie: *meten is weten!*

Stijlzoekers

Stijlzoekers zijn intelligent, zelfverzekerd en doelgericht. Ze hebben een sterk karakter, en omschrijven zichzelf ook wel als zakelijk, ondernemend en leidinggevend. Stijlzoekers zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen delen. En die waarderen dat de stijlzoekers zeggen waar het op staat, ook als anderen het daar misschien niet mee eens zijn. Stijlzoekers gaan ervoor in het leven: zowel in hun werk, als in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op. Verveling is niet aan hen besteed. Liever besteden ze hun tijd aan sporten en feesten. *Gáán!*

Avontuurzoekers

Deze recreanten zijn creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Ook omschrijven ze zichzelf als intelligent en ondernemend. Ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven.

Plezierzoekers

Plezierzoekers zijn spontaan, vrolijk en gezellig. Ook omschrijven ze zichzelf als avontuurlijk, impulsief en eigenwijs. Waarden die ze belangrijk vinden zijn uitdaging, uniek zijn en succes in het leven. Ze hebben het liefst veel mensen om zich heen, en trekken er dan ook graag op uit met familie, vrienden en kennissen. Ze houden van leuke dingen ondernemen: voor hen staat plezier hebben in het leven op nummer één. Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd!

Leefstijlen en natuurbeleving

In 2021 is er een verdiepend onderzoek onder de leefstijlen gedaan naar hun gewenste natuurbeleving. In figuur B2.2. op de volgende pagina is in het kort te zien hoe zij de natuur het liefst beleven. Voor meer informatie over de kenmerken van de leefstijlen t.a.v. natuurbeleving, zie [hier](#) de resultaten van het onderzoek naar de leefstijlen en natuurbeleving.

NB In het onderzoek naar natuurbeleving is 'natuur' of 'natuur- en recreatiegebied' gedefinieerd als alle soorten water- en groengebieden buiten de bebouwde kom (zoals bos, heide, agrarisch landschap, strand, recreatieplassen en -meren, etc.).

Figuur B1.2 De gewenste natuurbeleving per leefstijl

De **avontuurzoeker** gaat de natuur in om avonturen te beleven en nieuwe plekken te ontdekken. Ze vinden het fijn om rond te struinen en van de gebaande paden af te gaan. Ze komen liever geen andere mensen tegen. Avontuurzoekers gaan vaak de natuur in en hebben een voorkeur voor omvangrijke gebieden, zonder voorzieningen en hoge mate van ongerepteheid.

Als de **plezierzoeker** de natuur in gaat, dan is dat zelden alleen. Tijd in de natuur is tijd met vrienden en familie en voor gezelligheid. Plezierzoekers hebben nieuwe plekken ontdekken en avonturen beleven: dat willen ze. Plezierzoekers zijn op zoek naar reuring en ondernemen graag veel activiteiten. Zij hebben een voorkeur voor natuur met veel voorzieningen, maar hoe die natuur er uitziet maakt ze niet zo veel uit. Als het maar gezellig is.

Harmoniezoekers houden ervan om er even helemaal tussen uit te zijn. De frisse buitenlucht en het landschap/de natuur trekken hen aan, maar zij waarderen bovenal de gezelligheid en tijd met vrienden/familie. Ze vinden het niet erg als natuurgebieden wat drukker bezocht zijn. Harmoniezoekers gaan graag terug naar hetzelfde plekje en hebben een voorkeur voor nette en goed onderhouden natuur met veel voorzieningen.

De **verbindingszoeker** is een echte natuurliefhebber. Ze gaan vaak naar buiten op pad om er even helemaal tussen uit te zijn en de regio of streek te verkennen. Verbindingszoekers zijn echte fans van wandelen en fietsen en het spotten van vogels en wild en houden niet van drukte in de natuur.

Rustzoekers komen vooral voor de rust in een natuurgebied en vermijden dan ook graag de drukte. Lekker een tochtje wandelen of fietsen doen ze graag, het liefst op brede en verharde paden. Rustzoekers blijven graag dicht bij huis en zoeken graag een bekend gebied om. Het gaat hen echt om het ervaren van de rust.

Rust en ontspanning, het hoofd leeg maken en drukte vermijden, dat zijn dé motieven van de **inzichtzoekers** om lekker de natuur in te gaan. Inzichtzoekers zijn echte wandelaars en doen dit het liefst in de wilde, ongerepte natuur op onverharde, smalle padjes. De ultieme natuurbeleving. Voorzieningen hebben ze niet per se nodig, maar ze houden wel van nieuwe inzichten opdoen.

De **stijlzoeker** is graag actief bezig in de natuur. Als ze gaan wandelen en fietsen, dan doen ze dat goed: lange afstanden, meerdaags, en actief en sportief bezig zijn. Daarnaast zoeken ze ook graag de gezelligheid op. De stijlzoeker houdt van sportiviteit en actie, maar wil ook graag kennis opdoen. Ook houden stijlzoekers er van dat alles in een gebied goed geregeld is en op orde is en is de aanwezigheid van horeca van groot belang.

Tabel B1.1 Belangrijkste kenmerken t.a.v. natuurbeleving

Leefstijlen	Motieven	Kenmerken natuur	Activiteiten en voorzieningen	Redenen om een gebied wel/niet te bezoeken
Avontuurzoeker	• Avonturen beleven • Nieuwe plekken ontdekken • Kennis opdoen	Vooraf interesse in ongerepte natuur zonder voorzieningen of paden.	• Gaan graag buiten sporten (zoals hardlopen) • Wandelen graag langere stukken • Doen graag kennis op over de natuur • Voorzieningen zijn niet belangrijk • Wanneer er paden zijn, dan zoeken ze het liefst zo min mogelijk verharde paden	Minder behoefte aan drukte, gaan ook niet graag terug naar wat ze al kennen en blijven sneller weg als er overlast (conflicterend recreatiegedrag, eikenprocessierups, blauwalg, etc.) geconstateerd wordt in het gebied; meer behoefte aan rust, ontspanning en het genieten van de natuur.
Plezierzoeker	• Gezelligheid met vrienden en familie • Plezier hebben • Nieuwe plekken ontdekken	Veel minder interesse in open agrarisch landschap	• Graag veel voorzieningen, vooral horeca en prullenbakken • Zoeken verharde óf onverharde paden: geen halfverharde • Bewegwijzing is niet belangrijk • Barbecueën, picknicken of leuke activiteiten als mountainbiken, wielrennen of hardlopen	Minder behoefte aan gebieden met te weinig voorzieningen; meer behoefte aan activiteiten ondernemen, reuring, spelen met de kinderen en dan tot slot nog even een terrasje pakken
Harmoniezoeker	• Er tussenuit zijn • In de frisse buitenlucht zijn • Gezelligheid met vrienden en familie • Plezier hebben	Geen echte uitschieters. Voor de harmoniezoeker hoeft een natuurbezoek niet per se in het teken te staan van het beleven van avonturen of het ontdekken van nieuwe plekken. Ze gaan graag terug naar hetzelfde plekje.	• Graag nette, goed onderhouden natuur. Vlak, toegankelijk met wegen, paden en veel voorzieningen • Wandelen of fietsen liever op verharde paden waar geen auto's op kunnen rijden • Fietsen graag (met de gewone fiets), wandelen ook, maar niet regelmatig en al helemaal niet lang • Mountainbiken, wielrennen, trailrunnen of hardlopen is niet voor de harmoniezoeker weggelegd • Barbecueën of picknicken in de natuur is leuk, horeca ook, maar is geen vereiste	Minder behoefte aan het regelmatig bezoeken van natuurgebieden, het volgen van georganiseerde excursies of het bezoeken van klimbossen, trimparcours, natuurlezingen of zwemplekken; meer behoefte aan gezelligheid met elkaar, pleisterplaatsen, bankjes en rustplaatsen.
Verbindingszoeker	• Er tussenuit zijn • In de frisse buitenlucht zijn • Genieten van de natuur	Erg enthousiast over natuur, vooral natuurlijk bos en heide, maar kunnen riviernatuur en uiterwaarden, kleinschalig cultuurlandschap, dorpslandschap, veenweidegebied en open agrarisch landschap ook	• Groot fan van wandelen en fietsen met normale fiets en e-bike, en besteden per activiteit hier meer tijd aan dan gemiddeld • Houden van wildspotten en rustige activiteiten: actieve activiteiten zoals mountainbiken, wielrennen, hardlopen of trailrunnen is niet voor deze doelgroep	Minder behoefte aan drukte en sociale activiteiten; meer behoefte aan de natuur intrekken, bewegwijzing, info over routes of de aanwezige natuur en cultuur(historie), zoeken ook vaker dan gemiddeld horeca.

	- Nieuwe plekken ontdekken - Buitenhobby uitoefenen	vaker waarderen dan andere leefstijlen. Zoeken in de natuur wildernis, oernatuur, bosrijk en begroeid, goed toegankelijk met wegen en paden, heuvelachtig, met weinig voorzieningen en met wild en grote grazers.	- Een bezoekerscentrum, natuurlezing, observatiehut/uitkijkpost en pleisterplaatsen waarderen ze sterk. - Een waterspeelplaats of klimbos sluit minder goed aan	
Rustzoeker	- Rust ervaren - Hoofd leegmaken - Genieten van de natuur - Recreëren in de buurt van huis	Houden erg van heide en natuurlijk bos, gaan het liefste terug naar wat ze al kennen, naar toegankelijke gebieden met goede paden	- Kunnen rustplaatsen/bankjes, observatiehut en in sommige gevallen een speel- of klimbos wel waarderen - Houden van korte stukken fietsen en wandelen op brede en verharde paden zonder auto's	Minder behoefte aan voorzieningen, drukte en veel activiteiten, blijven ook weg als er betaald parkeren is; meer behoefte aan rust.
Inzichtzoeker	- Rust ervaren - Hoofd leegmaken - Genieten van de natuur - Aan gezondheid werken - Kennis opdoen	Zoeken wilde, ongerepte oernatuur zonder voorzieningen met wild en grote grazers. Houdt bovengemiddeld veel van heide, moeras- of waternatuur, riviernatuur en uiterwaarden, veenweidegebied, natuurlijk bos, heuvelachtig landschap, duinen en zee en strand.	- Gaan minder vaak dan gemiddeld de natuur in, maar zouden dit wel graag meer willen - Houden van wandelen op onverharde, smalle paadjes. Fietsen ook, maar houden hier iets minder van. - Doen minder vaak andere (georganiseerde) activiteiten in de natuur, leuke activiteiten vinden zij vogels of wild spotten, het bezoeken van bezoekerscentra, observatiehutten, uitkijkposten, natuurlezingen, pleisterplaatsen of het volgen van een themaroute of meedoen met maatschappelijke activiteiten - Hebben niet per se voorzieningen nodig, een bezoekerscentrum wordt wel gewaardeerd	Minder behoefte aan georganiseerde activiteiten, blijven weg bij overlast van honden en andere gebruikers, drukte of zwerfafval; meer behoefte aan zingeving en het ervaren van de natuur
Stijlzoeker	- Actief bezig zijn in de natuur - Kennis opdoen - Gezelligheid met vrienden en familie	Houden van zee en strand, functioneel bos en heuvelachtig landschap. Gaan graag naar omvangrijke gebieden	- Aanwezigheid van horeca is erg belangrijk - Sportieve activiteiten met uitdaging zoals meerdaagse wandeltochten of fietsen tijdens een evenement - Goed georganiseerde activiteiten zoals een themaroute of natuurlezing zijn bovengemiddeld interessant - Kunnen voorzieningen goed waarderen, interessante voorzieningen zijn waterspeelplaatsen, zwemplekken, klim- of speelbossen, boomkroonpaden, trimparcours en kinderboerderijen. - Liever niet: een rustplaats, picknickbankje.	Minder behoefte aan drukte en rommel; meer behoefte aan uitdagende activiteiten

Bijlage 2: Geraadpleegde bronnen

- Biesboschcentrum Dordrecht, wandelgidsje
- Biesbosch recreatiezonering (maart 2022). Staatsbosbeheer. Opgehaald van: [biesbosch-recreatiezonering.pdf \(staatsbosbeheer.nl\)](https://www.staatsbosbeheer.nl/biesbosch-recreatiezonering.pdf)
- Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, Verkenning recreatieve voorzieningen Mient Kooltuin, 2024. In opdracht van gemeente Katwijk
- Visie en kaders Dagrecreatieterrein, Landschapsplan (april 2020). Veenenbos en Bosch Landschapsarchitecten in opdracht van gemeente Dordrecht. Opgehaald van [200428 boekje dagrecreatieterrein.indd \(dordrecht.nl\)](https://dordrecht.nl/200428-boekje-dagrecreatieterrein.indd)

